

המים שלנו / עזריה אלון

לפעמים נדמה לנו כי מים הם דבר שאין לו סוף. אנחנו פותחים את הברז, והמים זורמים ממנו עד שנסגור אותו. בטיולינו לגליל או לגולן אנחנו רואים מים זורמים בעוז במקורות הירדן ובמפלים. בחורף יש שיטפונות, ונדמה לנו כי יש די מים!

בכל חודש או חודשיים אנחנו מקבלים "חשבון" על מים שאנחנו צורכים. האם הדבר אומר שאפשר לשלם את ה"חשבון" ולהמשיך לצרוך מים ככל שמתחשק לנו? 5

האם באמת יש מים עד אין סוף? לא ולא! רוב המים נמצאים באוקיינוסים ובימים הגדולים. מים אלה מלוחים, ואי-אפשר לשתות אותם, להשקות בהם או להשתמש בהם לצרכים ביתיים. אמנם אפשר להתפיל אותם – אבל זה עניין יקר מאוד. בעולם כולו חסרים או יחסרו בקרוב מים טובים לכל בני האדם, וישראל היא אחת המדינות שחיסרון במים בה קשה במיוחד. 10

אנחנו ארץ קטנה עם הרבה מאוד תושבים והרבה צרכים, אבל מים יש לנו בצמצום. אין בארץ נהרות גדולים, והגשם יורד בה רק חודשים אחדים בשנה. אי-אפשר לאגור את כל מי הגשם, וגם אין איפה לאחסן אותם. יש לנו רק אגם אחד של מים מתוקים, הכינרת, וכמות המים שאפשר לאסוף בה היא קטנה ואיננה מספיקה. 15

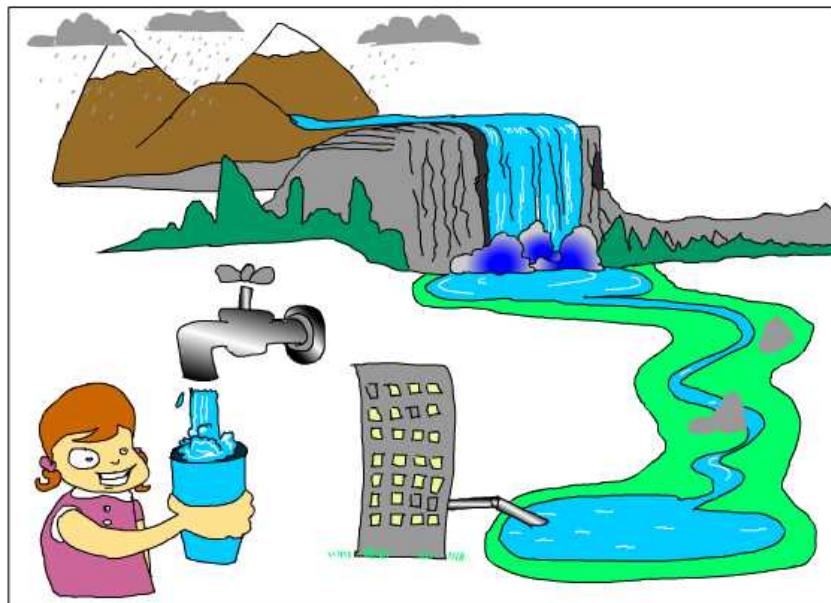
יש בארץ גם כמה נחלים נובעים שהגדול ביניהם הוא הירקון, אבל כמות המים שזורמים בו, איננה גדולה, והיא פוחתת מאוד בקיץ, דווקא בזמן שאנחנו זקוקים להם ביותר. את רוב מי הנחלים תפסו לצורך השקיה ולמטרות אחרות והכניסו לתוך צינורות. נותרו לנו רק מעט נחלים זורמים, שהם דבר יפה מאוד וחשוב בנוף. 20

נוסף על המים שעל פני השטח, יש מים הנשמרים במעמקי האדמה במאגרים טבעיים. אנחנו מגיעים אליהם כאשר אנחנו קודחים בארות, לפעמים לעומק של מאות מטרים. צריך לשאוב מים אלה בזהירות. אם שואבים יותר מדי, יורדים פני המים במאגרים, ואז יזרמו מי הים לתוכם מתחת לאדמה וימליחו את המים המתוקים. 25

כבר עכשיו אנחנו משתמשים במים לצורכי הבית, לחקלאות ולתעשייה יותר ממה שמותר לנו, ואם נמשיך כך, נישאר בלי מים טובים. אפילו כמה שנים גשומות לא יספיקו כדי לתקן זאת. בקיצור, מוכרחים לחסוך במים. זאת לא סיסמה, אלא אמת. עלינו לבדוק תמיד אם אנחנו משתמשים נכון במים, ולחסוך בהם בתבונה, 30

בכל מקום שהדבר אפשרי. בשתייה ובאכילה אסור לחסוך. הגוף שלנו צריך לקבל את שלו. בארץ צריך לשתות, בייחוד בקיץ. צימאון ממושך איננו בריא ואינו חוסך דבר.

אם מישהו שונא להתרחץ וחושב שזוהי ההזדמנות שלו להסביר להורים שלא צריך להתרחץ כדי לחסוך במים, אנחנו לא נעזור לו. צריך להתרחץ ולהסתבן ולהישטף, אבל גם כאן צריך לחסוך. למשל, אין להשאיר את הברז פתוח בשעה שמסתבנים, ואין צורך לעמוד זמן רב תחת זרם של מים חמים. ברחיצה של כלים, של מכוניות ושל רצפה ובהשקיית הגינות צריך לחסוך ולהשתמש במים בתבונה.

מים מותפלים

מאגר המים הגדול ביותר הוא, כמובן, הים, אך למימיו יש חיסרון אחד גדול – הם מלוחים. מה עשוי להיות הפתרון הטוב ביותר לאזור עני במים כמו שלנו? התפלת מי ים. באחת משיטות ההתפלה מעבירים את מי הים המלוחים בלחץ דרך מסננות דקות ועדינות מאוד (הנקראות מְמַבְרְנוֹת). המלחים נעצרים במסננות, ואילו המים נטולי המלחים עוברים במסננות. מים מותפלים הם מים שפירים המתאימים לשתיה.